

استفاده از روش پاراکر در تعیین حداقل فشار امتزاجی و مقایسه نتایج با روش تحلیلی

سیدفؤاد آقامیری (استادیار)

سید حامد صدرائی (کارشناس ارشد)

دانشکده فنی و هندسی، گروه هندسی شیمی، دانشگاه اصفهان

مجله علمی پژوهشی
آذربایجان
سال ۱۳۸۸، شماره پنجم، ص. ۳۰۵-۳۲۵

حداقل فشار امتزاج پذیری (MMP)^۱ مفهومی کالیدی در طراحی و اجرای فرایند ازدیاد برداشت به روش تزریق امتزاجی است. در این تحقیق محاسبات MMP با استفاده از دو روش تحلیلی و پاراکر انجام، نتایج حاصله با داده‌های تجربی مقایسه می‌شوند. در روش تحلیلی محاسبات تبخر ناگهانی منفی برای نفت مخزن و گاز تزریقی انجام و خط‌بسته‌های اولیه و تزریقی که توسط خط‌بسته‌های متقاطع به یکدیگر مرتبط می‌شوند، تعیین می‌شوند. حداقل فشار امتزاج پذیری، فشاری است که برابر آن طول یکی از خط‌بسته‌های نفت اولیه تا تزریقی صفر شود. در روش دوم با توجه به تعریف MMP به عنوان پایین‌ترین فشاری که در آن کشش سطحی بین دو فاز صفر می‌شود، این کمیت براساس محاسبه‌ی کشش بین سطحی با مدل پاراکر تعیین می‌شود. محاسبات به روش تحلیلی با استفاده از معادلات حالت $PR = SRK^5$ ^۲ و MNM ^۳ انجام می‌شوند. نتایج به دست آمده از مدل تحلیلی با روش آزمایشگاهی لوله قائمی^۴ و نتایج حاصل از مدل پاراکر با روش املاح کشش سطحی (VIT)^۵ مقایسه می‌شود. بررسی انجام شده درمورد تأثیر ترکیب گاز تزریقی نیز نشان‌گر آن است که حضور اجزاء میانی در گاز تزریقی می‌تواند در کاهش MMP مؤثر باشد.

وازگان کلیدی: ازدیاد برداشت نفت، تزریق گاز امتزاجی، حداقل فشار امتزاجی، جابه‌جایی، معادله حالت، مدل پاراکر.

مقدمه

شده و بازیابی نفت در مسیر حفره‌های ریزسنگ مخزن را افزایش دهد. از جمله‌های این حال‌ها می‌توان از گازهای هیدروکربنی، دی‌اکسیدکربن، نیتروژن و گاز مایع (LPG) نام برد که با توجه به شرایط عملیاتی در تزریق گاز به کار می‌روند. تزریق گاز امتزاجی به نفت مخزن منجر به مجموعه‌ی از برهم‌کشش‌های پیچیده ولی قابل توصیف با تعادلات ترمودینامیکی خواهد شد که بر اثر آن اجزای گاز در نفت حل می‌شود و اجزای نفت به فاز گازی انتقال می‌یابد.^[۱] از جمله عوامل مؤثر بر امتزاج پذیری می‌توان به ترکیب سیال مخزن، ترکیب گاز تزریقی، فشار تزریق و دمای مخزن اشاره کرد که در این میان فشار تزریق تنها پارامتری است که می‌توان با تغییر آن برای یک ترکیب مشخص از گاز تزریقی، پدیده‌ی امتزاج را کنترل کرد. اما در بحث افزایش فشار توجه به یک نکته ضروری است: ضریب بازیافت نفت با افزایش فشار تا یک فشار خاص افزایش خواهد یافت و پس از آن ادامه‌ی این روند در افزایش ضریب بازیافت نفت بی‌تأثیر خواهد بود؛ این فشار مشخص (بهینه) را اصطلاحاً حداقل فشار امتزاج پذیری می‌نامند. بنابراین MMP فشار بهینه‌ی است که اگر جریان به صورت تک بعدی و بدون هرگونه پراکنده‌ی ناشی از اختلالات باشد، کارایی جابه‌جایی نفت ۱۰۰٪ خواهد بود. لذا در این هنگام ضریب بازیافت نفت به بیشترین مقدار خود خواهد رسید.

با توجه به اتمام ذخایر زیرزمینی افزایش بازیافت نفت برای جهانیان از اهمیت فوق العاده‌ی برخوردار است. تزریق گاز هیدروکربنی در مخازن نفت یکی از قدیمی‌ترین روش‌های برداشت نفت است که به دو صورت امتزاجی و غیرامتزاجی سبب افزایش بازیافت نفت می‌شود. از جمله کاربردهای تزریق غیرامتزاجی، تزریق گاز در کلاهک گازی برای تثبیت فشار مخزن و تزریق در ستون نفتی به منظور جاروب ستون نفت است.

در تزریق غیرامتزاجی گاز تزریقی با نفت مخزن در تعادل نیست و تماس بین فازها متوجه به انتقال جرم شده و خواص هر دو فاز تغییر می‌کند. در این حالت یک جریان دوفاری با سطح تماس مشخص در حفره‌ها قابل مشاهده است. بالاودن کشش سطحی و نیروی موئینگی در حفره‌های بسیار کوچک سبب به تله‌افتدان قطرات نفت می‌شود. با توجه به حجم بالای نفت به تله افتاده در کل مخزن و ناتوانی سازوکار تزریق گاز غیرامتزاجی در جابه‌جایی آن، استفاده از تزریق گاز امتزاجی پیشنهاد می‌شود. در روش جابه‌جایی امتزاج پذیر، از تزریق حلال استفاده می‌شود. این حلال می‌تواند با ایجاد یک جریان تک فازی باعث از بین رفتن نیروهای موئینگی

بوده‌اند. همچنین در این کار نقش اجزاء میانی و سبک گاز تزریقی در تعیین MMP مورد بررسی قرار گرفت که نتایج نشان‌گر رابطه‌ی عکس MMP با غلظت اجزاء میانی گاز تزریقی بوده‌اند. از جمله کارهای انجام شده در این تحقیق نیز می‌توان به حساسیت دما بر مقدار MMP اشاره کرد. در این قسمت مشاهده می‌کنیم که رابطه‌ی مستقیم با این کمیت دارد و با افزایش آن روند صعودی خواهد داشت. در ادامه با روش‌های تحلیلی و پاراکر جهت محاسبه MMP آشنا خواهیم شد.

از رایج‌ترین روش‌های تخمین حداقل فشار امتزاج‌پذیری در آزمایشگاه می‌توان به آزمایش لوله‌قلمی و آزمایش بالارونده‌ی حباب (RBA)^[۱] اشاره کرد.^[۲] در روش لوله‌قلمی حداقل فشار امتزاج‌پذیری از ترسیم ضربی بازیافت نفت بر حسب فشار به دست می‌آید که در آن نقطه‌ی شکست نشان‌گر است.^[۳] براساس نتایج آزمایشگاهی روابط تجربی متعددی برای محاسبه‌ی MMP ارائه شده است که به تعدادی از آنها در این تحقیق اشاره شده است.^[۴-۶]

از آنجا که روابط تجربی محاسبه‌ی حداقل فشار امتزاج‌پذیری در محدوده‌ی خاصی از ترکیب نفت و گاز به دست آمده‌اند، استفاده از آنها در شرایط متفاوت معتبر و موقق نیست و تنها برای تخمین تقریبی و اولیه‌ی MMP مورد استفاده قرار می‌گیرند. از دیگر روش‌های به کار گرفته شده برای محاسبه‌ی حداقل فشار امتزاج‌پذیری، استفاده از مدل‌های تحلیلی با توجه به روابط ترمودینامیکی و معادلات حالت است که در این زمینه تحقیقات گستردگی صورت گرفته است. در سال ۱۹۸۶ با استفاده از معادله‌ی حالت PR و قوانین اختلاط مختلف و نیز با توجه به اثرات سه‌تایی نایکسان، معادله‌ی جدیدی برای پیش‌بینی MMP تحت رانش پخار گاز ارائه شد.^[۷] همچنین در سال ۱۹۹۶، با این فرض که در حداقل فشار امتزاج‌پذیری دو فاز در حال تعادل مایع و بخار اجزاء برابر واحد است؛ و بر همین فشاری معرفی شد که در آن ثابت‌های تعادل اجزاء برابر واحد است؛ و بر اساس رابطه‌ی برای تخمین MMP ارائه شد.^[۸] یکی از روش‌های موفق تخمین MMP در سال‌های اخیر نظریه‌ی تحلیلی بوده است. براساس این نظریه که مبتنی بر شناسایی خطبست‌های کلیدی در سیستم است، MMP فشاری است که در آن یکی از خطبست‌های کلیدی بحرانی شود. از جمله کارهای انجام‌گرفته در این زمینه می‌توان به کارهای وانگ و اور (۱۹۹۷-۲۰۰۵)^[۹] و جسن و همکارانش (۱۹۹۸)^[۱۰] اشاره کرد. در سال ۲۰۰۲ نیز محققین با استفاده از روش تحلیلی، روشی جدید برای محاسبه‌ی MMP و MME ^[۱۱] (حداقل ترکیب امتزاج‌پذیری) ارائه کردند که با کاهش تعداد معادلات و پارامترهای نامعلوم روش تحلیلی وانگ، سرعت انجام محاسبات را افزایش می‌داد.^[۱۲] در سال ۲۰۰۴ با استفاده از معادله‌ی NM که ترم α آن از تطابق داده‌های ضربی دوم و بیان و پتانسیل چاه مربعی^[۱۳] اصلاح شده است، برای نوع نفت مخزن و دونو گاز تزریقی محاسبه و نتایج حاصله با معادلات PR و SRK مقایسه شد.^[۱۴] یکی از روش‌های آزمایشگاهی جدید برای محاسبه‌ی MMP امکان کشش سطحی (VIT) است.

این روش بر این اساس استوار است که فازهای گاز و نفت در دمای مخزن هنگامی به حالت امتزاج خواهند رسید که کشش سطحی بین دو فاز به سمت صفر میل کند. این روش آزمایشگاهی قادر به محاسبه‌ی MMP در مدت ۲ تا ۳ روز است که نسبت به آزمایش لوله‌قلمی که طی آن انجام محاسبه مستلزم ۴ الی ۶ هفته زمان است بسیار سریع‌تر است.^[۱۵] در سال ۲۰۰۴، با تجزیه و تحلیل نتایج آزمایشگاهی VIT و با پذیرش این نکته که در MMP کشش سطحی بین دو فاز صفر می‌شود، الگوریتمی برای محاسبه‌ی این فشار ارائه شد.^[۱۶] در این الگوریتم کشش بین سطحی با استفاده از مدل پارکرو معادله‌ی حالت PR محاسبه می‌شود. مقایسه‌ی نتایج حاصله از آزمایش VIT و مدل ارائه شده بیان‌گر توانایی این الگوریتم است.

حداقل فشار امتزاج‌پذیری، فشاری است که طول یکی از خطبست‌های نفت اولیه تا تزریقی صفر شود که به آن خطبست بحرانی گفته می‌شود. حل معادله ۱ نیازمند یک سری برآورده‌های اولیه‌ی مناسب است که با استفاده از روش گاز تزریقی تک‌جزئی به دست می‌آیند. در این روش نفت اولیه‌ی مخزن به صورت n_c جزء و گاز تزریقی به صورت یک جزء در نظر گرفته می‌شود. تمام خطبست‌های متقاطع با انجام یک سری تبخیر ناگهانی منفی با این فرض که در خطبست نفت اولیه تمام اجراء حاضر و در خطبست‌های بعدی به صورت پی در پی یک جزء ناپدید می‌شود، محاسبه می‌شوند. بنابراین در خطبست تزریقی فقط دو جزء دارای بیشترین و

$$x_j^n [1 + (k_j^n - 1)S_n^n] = x_j^{n+1} [1 + (k_j^{n+1} - 1)S_n^{n+1}] \quad (1)$$

$$n = 1, \dots, n_c - 2; \quad J = 1, \dots, n_c - 1$$

که در آن x کسر مولی فاز مایع، k ثابت تعادل و S کسر فاز بخار است؛ اندیس‌های n و J نیز به ترتیب بیان‌گر خطبست و اجزاء هستند. باه دست آوردن خطبست‌های نفت اولیه و گاز تزریقی، و نیز با استفاده از معادله‌ی ۱ خطبست‌های متقاطع به یکدیگر مرتبط می‌شوند. برای سیستم دارای n_c جزء، $1 - n_c$ خطبست وجود دارد که دو تای آنها خطبست‌های نفت اولیه و گاز تزریقی هستند و مابقی $(3 - n_c)$ خطبست) خطبست‌های متقاطع نام دارند. هر جفت از خطبست‌های کلیدی یک نقطه‌ی برخورد دارند که توسط معادلات بقای جرم، و طبق رابطه‌ی زیر تعیین می‌شوند:

$$\ln = \sqrt{\sum_{i=1}^{n_c} (y_i^n - x_i^n)^2} \quad n = 1, \dots, n_c - 1 \quad (2)$$

حداقل فشار امتزاج‌پذیری، فشاری است که طول یکی از خطبست‌های نفت اولیه تا تزریقی صفر شود که به آن خطبست بحرانی گفته می‌شود. حل معادله ۱ نیازمند یک سری برآورده‌های اولیه‌ی مناسب است که با استفاده از روش گاز تزریقی تک‌جزئی به دست می‌آیند. در این روش نفت اولیه‌ی مخزن به صورت n_c جزء و گاز تزریقی به صورت یک جزء در نظر گرفته می‌شود. تمام خطبست‌های متقاطع با انجام یک سری تبخیر ناگهانی منفی با این فرض که در خطبست نفت اولیه تمام اجراء حاضر و در خطبست‌های بعدی به صورت پی در پی یک جزء ناپدید می‌شود، محاسبه می‌شوند. بنابراین در خطبست تزریقی فقط دو جزء دارای بیشترین و

در این تحقیق ابتدا MMP برای تعدادی از مخازن نفتی به دو روش تحلیلی و پاراکر محاسبه و سپس با مقایسه‌ی نتایج حاصله، نقاط ضعف و قوت هر دو روش را تشریح شد. محاسبات نیز به کمک معادلات حالت PR و SRK و MNM انجام و نتایج حاصل از آن با داده‌های تجربی مقایسه شد. نتایج به دست آمده بیان‌گر توانایی معادلات حالت PR و SRK در پیش‌بینی رفتار فازی هیدرولیک بن ها

داده شده‌اند. طبق این دو شکل خطبست بحرانی در هر دو حالت فقط وابسته به ترکیب نفت اولیه یا گاز تزریقی است. بهیان بهتر در سازوکار تبخیری ترکیب اولیه‌ی نفت به تهایی کنترل‌کننده امتزاج است. همچنین در سازوکار میانی (شکل ۲) مشاهده می‌کنیم که ترکیب گاز تزریقی به تهایی کنترل‌کننده امتزاج است. بنابراین در روش تحلیلی به صورت سه شیوه جزء با پذیرش این فرض که راش امتزاج پذیری بین دو فاز فقط توسط یکی از این دو سازوکار صورت می‌گیرد، برای تعیین حداقل فشار امتزاج پذیری کافی است خطبست‌های اولیه و تزریقی تعیین و شرط بحرانی بودن یکی از دو خط اضاء شود. بنابراین برای محاسبه‌ی MMP این الگوریتم به کار گرفته می‌شود:

۱. یک فشار پائین انتخاب می‌شود؛

۲. خطبست‌های اولیه و تزریقی با استفاده از روش تبخیر ناگهانی منفی به دست می‌آید؛

۳. طول خطبست‌ها از معادله‌ی ۲ محاسبه می‌شود؛

۴. اگر طول هریک از خطبست‌ها صفر شده است محاسبات خاتمه یافته و در غیر این صورت فشار افزایش یافته و به مرحله‌ی ۲ بردم.

با توجه به سادگی محاسبات بالا می‌توان خطبست‌های نفت با تعداد اجزای بالا را با سه شبه خانواده سبک، میانی، سنگین و گاز تزریقی را با دو گروه سبک و میانی مشخص کرد - البته با این فرض که سنگین‌ترین جزء نفت (C_{7+}) نیز در خطبست تزریقی باقی خواهد ماند. لازم به ذکر است قبیل انجام محاسبات، تعیین خواص بحرانی اجراء لازم است. برای سیستم‌های سه‌جزئی که از اجزاء خالص تشکیل شده‌اند، تعیین این خواص به راحتی امکان‌پذیر است ولی برای مجموعه‌ی از اجزاء که تشکیل دهنده برش‌های سبک، میانی و سنگین مثلث نمودار فازی‌اند، محاسبه‌ی این خواص طبق روابط میانگین مولی یا روابط تجربی ضرورت دارد. در مدل مورد استفاده، از روابط ارائه شده برآورد خواص بحرانی استفاده شده است.^[۱۷] برای تخمین خواص فیزیکی اجزاء رابطه‌ی θ ارائه شده است که در آن $\theta = \frac{f}{a}$ هر خاصیت فیزیکی و a تا f ثابت‌های هر خاصیت‌اند.^[۱۷] همچنین در این رابطه وزن مولکولی (MW) و چگالی نسبی (γ) به عنوان پارامترهای ورودی رابطه کاربرد دارند.

$$\theta = a(MW)b\gamma^c \exp[d(MW) + e\gamma + f(MW)\gamma] \quad (4)$$

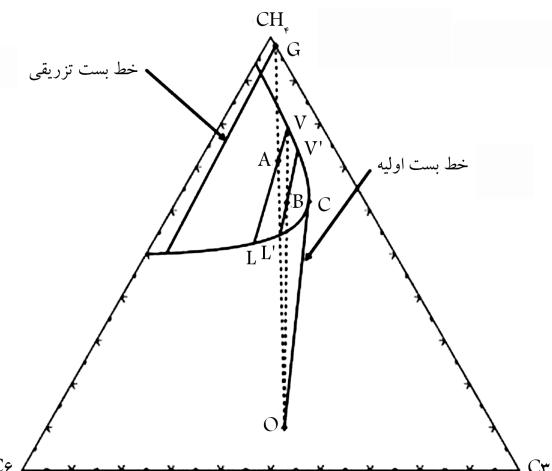
تعیین حداقل فشار امتزاج پذیری به روش پاراکر

جبهه‌ای امتزاجی نفت توسط گاز تزریقی زمانی رخ خواهد داد که امتزاج بین دو فاز حاصل شود. شرایط امتزاج بین دو فاز مستلزم کاهش کشش سطحی و در نهایت محوشدن آن است. بهیان دیگر هرگاه کشش سطحی (IFT) میان دو فاز صفر شود دو فاز با یکدیگر ممزوج می‌شوند و جبهه‌ای به صورت تک فاز خواهد بود. این نکه اساس روش آزمایشگاهی VIT برای تعیین شرایط امتزاج میان نفت و گاز تزریقی است.^[۱۸] در روش مذکور نسبت‌های معینی از نفت و گاز در شرایط مخزن با یکدیگر در سل آزمایش مخلوط و کشش بین سطحی در فشارهای مختلف اندازه‌گیری می‌شود. این روش قادر به محاسبه‌ی MMP فشار بهینه و حداقل ترکیب امتزاج پذیری (MMP)^[۱۹] است. منظور از حداقل ترکیب امتزاج پذیری، حداقل اشباع‌شدگی از گاز تزریقی است که در آن ترکیب خاص امتزاج میان دو فاز صورت گیرد. با توجه به تعریف حداقل فشار امتزاج پذیری

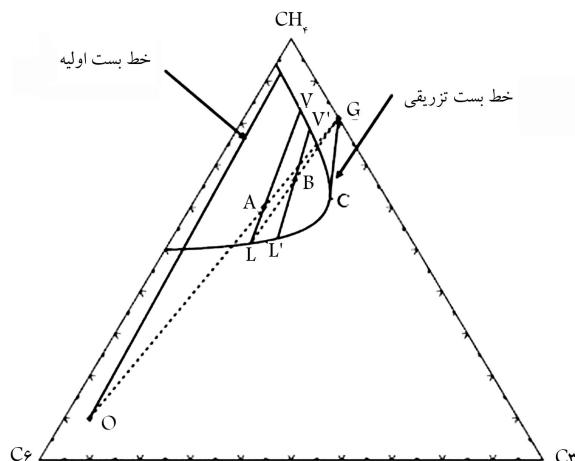
کمترین ثابت تعادل باقی خواهد ماند، لذا با حذف سازنده ز از خطبست‌های n و $n+1$ ترکیب در نقطه‌ی تقاطع از رابطه‌ی ۳ محاسبه می‌شود:^[۱۵]

$$Z_i^n = x_i^n \left[\frac{K_i^n - K_j^n}{1 - K_j^n} \right], \quad i \neq j \quad (3)$$

با توجه به تعداد زیاد اجزای موجود در نفت خام، با استفاده از روش‌های مشخصه‌سازی این تعداد به ۱۶ تا ۱۱ ترکیب و شبه ترکیب کاسته می‌شود. با توجه به تعداد خطبست‌ها و تعداد ترکیب درصد های مجهول در هر خطبست همگرایی محاسبات بسیار سخت و شدیداً وابسته به حدسه‌ای اولیه خواهد بود. لذا به عنوان ساده‌سازی می‌توان نفت خام را به سه شبه ترکیب سبک، میانی و سنگین شبه‌سازی کرد. در این صورت تنها دو خطبست اولیه و تزریقی وجود خواهد داشت. فشاری که در آن یکی از این دو خطبست بحرانی شود بیان‌گر MMP خواهد بود. در صورتی که امتزاج میان دو گاز و نفت در اثر تبخیر اجزای میانی نفت و اشباع‌شدگی گاز تزریقی صورت گیرد، خطبست نفت اولیه از نقطه‌ی بحرانی عبور و سازوکار تبخیری نامیده می‌شود. بهطور مشابه در صورتی که امتزاج میان دو فاز گاز و نفت در اثر میان اجزای میانی گاز و اشباع‌شدگی نفت باشد، خطبست تزریقی از نقطه‌ی بحرانی عبور و سازوکار میانی نامیده می‌شود. در شکل‌های ۱ و ۲ به ترتیب سازوکارهای تبخیری و میانی نمایش

شکل ۱. رانش گاز تبخیری در سیستم‌های سه‌تایی.

شکل ۲. رانش گاز میانی در سیستم‌های سه‌تایی.

جدول ۱. ترکیب درصد نفت‌های ۱ الی ۴.

اجزاء	نفت (۱)	نفت (۲)	نفت (۳)	نفت (۴)
H_2S	-	-	-	۰,۰۱۳۷
N_2	-	-	-	۰,۰۰۵۷
CO_2	۰,۰۰۶	۰,۰۴۴۹	۰,۰۶۵۶	۰,۰۰۸۲
C_1	۰,۳۳۴	۰,۲۰۷۱	۰,۳۷۱۱	۰,۳۵۱۳
C_2	۰,۰۵۰	۰,۰۴۸۱	۰,۰۵۳۸	۰,۱۰۱۵
C_3	۰,۰۵۵	۰,۰۴۰۹	۰,۰۳۷۳	۰,۰۶۹۵
IC_4	۰,۰۲۱	-	-	۰,۱۱۰
C_4	۰,۰۳۹	۰,۰۳۲۳	۰,۰۲۶۱	۰,۰۳۱۶
IC_5	۰,۰۲۰	-	-	۰,۰۲۲۹
C_5	۰,۰۲۸	۰,۰۲۴۷	۰,۰۱۸۷	۰,۰۱۷۴
C_6	۰,۰۴۴	۰,۰۲۹۸	۰,۰۲۱۸	۰,۰۳۶۸
C_7^+	۰,۳۹۶	۰,۵۷۲۳	۰,۳۹۸۱	۰,۳۳۰۴
مرجع	۲۰	۲۱	۲۱	۱۴

جدول ۲. ترکیب درصد گازهای A الی F.

گاز (F)	گاز (E)	گاز (D)	گاز (C)	گاز (B)	گاز (A)	اجزاء
-	-	-	-	-	-	H_2S
۰,۰۱۰۵	۰,۰۱۰۸	-	-	۰,۰۰۷	۰,۰۰۷	N_2
۰,۰۱۰۱	۰,۰۱۰۲	۰,۱۷۷۵	۰,۲۲۱۸	۰,۰۱۳	۰,۰۱۵	CO_2
۰,۴۶۴۵	۰,۴۷۹۲	۰,۳۸۷۸	۰,۲۳۴۹	۰,۶۳۹	۰,۸۴۰	C_1
۰,۱۶۴۶	۰,۱۶۲۳	۰,۱۸۸۰	۰,۲۳۵۰	۰,۱۱۱	۰,۰۹۱	C_2
۰,۲۳۷۰	۰,۲۲۸۶	۰,۲۱۹۶	۰,۲۷۴۵	۰,۱۰۳	۰,۰۳۶	C_3
۰,۰۴۰۷	۰,۰۳۹۲	-	-	۰,۰۳۶	۰,۰۰۶	IC_4
۰,۰۶۲۵	۰,۰۶۰۰	۰,۰۲۷۱	۰,۰۳۳۸	۰,۰۵۳	۰,۰۰۵	C_4
-	-	-	-	۰,۰۱۷	-	IC_5
۰,۰۱۰۲	۰,۰۰۹۸	-	-	۰,۰۱۴	-	C_5
-	-	-	-	۰,۰۰۶	-	C_6
۱۴	۱۴	۲۱	۲۱	۲۰	۲۰	مرجع

برای انجام محاسبات پس از گروه‌بندی نفت خام به سه شبهه ترکیب و گاز تزریقی به ۲ شبهه ترکیب به‌نحوی که تمام بخش C_{7+} در سنگین‌ترین شبهه جزء قرار گیرد، خواص این شبهه اجزا از روش ریاضی و دایریت^[۱۷] محاسبه می‌شود. حداقل فشار امتزاج‌پذیری محاسبه شده از مدل برای نمونه‌های مورد بررسی در جدول ۳ آورده شده است. چگونگی تغییر طول خط‌بسته‌های اولیه و تزریقی برای نفت ۱ با افزایش فشار تحت تأثیر گازهای تزریقی A و B در شکل‌های ۳ و ۴ نشان داده شده است. در شکل ۳ که مربوط به سیستم نفت ۱ و گاز A است مشاهده می‌کنیم که با افزایش

به عنوان پایین‌ترین فشاری که در آن نقطه کشش سطحی بین دو فاز صفر می‌شود، الگوریتمی برای محاسبه‌ی حداقل فشار امتزاج‌پذیری بر اساس محاسبه‌ی کشش بین سطحی با مدل پاراک را نهاده شده است.^[۱۶] در این روش کشش سطحی به چگالی فازهای مایع و بخار جرم مولکولی فاز مایع، و ثابت پاراک مربوط می‌شود؛^[۱۸] برای محاسبه‌ی کشش سطحی میان نفت و گاز تزریقی رابطه‌ی ۵ پیشنهاد شده است:^[۱۹]

$$\sigma^{1/2} = \sum_{i=1}^n [(P_{CH})_i (Ax_i - By_i)] \quad (5)$$

که در آن σ کشش سطحی، P_{CH} ثابت پاراک، n تعداد کل اجزاء سیستم، و x_i و y_i به ترتیب کسر مولی جزء i در فاز مایع و بخار هستند. پارامترهای A و B مطابق رابطه‌ی ۶ و ۷ تعریف می‌شوند:

$$A = \frac{\rho_o}{62,4(MW_a)_L} \quad (6)$$

$$B = \frac{\rho_g}{62,4(MW_a)_g} \quad (7)$$

که در آنها ρ_o جرم ویژه فاز مایع، ρ_g جرم ویژه فاز گاز، $(MW_a)_L$ وزن مولکولی ظاهری فاز مایع، و $(MW_a)_g$ وزن مولکولی ظاهری فاز گاز هستند. الگوریتم محاسبه‌ی MMP با استفاده از مدل پاراک را می‌توان چنین خلاصه کرد:^[۱۲]

۱. در صد ترکیب نفت اولیه و حلال (گاز تزریقی)، دمای مخزن، کسر مولی نفت در خوارک و خواص بحرانی اجزاء به عنوان ورودی خوانده شود.

۲. فشاری پایین‌تر از MMP حدس زده شود.

۳. ثابت‌های پاراک برای اجزاء خالص و برش‌های هیدروکربنی محاسبه شود.

۴. محاسبات تبخر ناگهانی منفی در دمای مخزن و فشار حدسی برای مخلوط انجام شود.

۵. جرم ویژه مایع و بخار با استفاده از معادله‌ی حالت محاسبه شود.

۶. با استفاده از معادله‌ی ۵، کشش سطحی محاسبه شود.

۷. تا صفر شدن کشش سطحی بر مقدار فشار افزوده شود و مراحل ۳ تا ۶ تکرار گردد.

۸. فشاری که در آن کشش سطحی صفر شود، همان فشار MMP است. در بخش بعد محاسبه‌ی MMP برای تعدادی نفت مخزن و گاز تزریقی به هر دو روش تحلیلی و پاراک را نهاده شد.

محاسبه‌ی MMP با استفاده از روش تحلیلی

در این بخش MMP به روش مدل تحلیلی برای ۴ نوع نفت خام که تحت تأثیر گازهای تزریقی متفاوتی جایه‌جا شده، و داده‌های آزمایشگاهی برای آن در دسترس بوده است.^[۱۲] استخراج شده‌اند. مقدار MMP نفت‌های ۱، ۲، ۳ و ۴ به روش لوله‌قلمی و نفت ۴ به روش VIT اندازه‌گیری شده‌اند. در این قسمت نفت خام به صورت یک مخلوط شامل سه شبهه جزء در نظر گرفته شده است. برای انجام محاسبات تعادلی تبخر ناگهانی منفی از سه معادله‌ی حالت PR و SRK و MNM استفاده شده است. مشخصات نفت و گازهای تزریقی مورد بررسی در جدول ۱ و ۲ آورده شده‌اند.

جدول ۳. مقایسه مقادیر محاسبه شده حداقل فشار امتزاجی (Psia) توسط روش تحلیلی و آزمایشگاه.

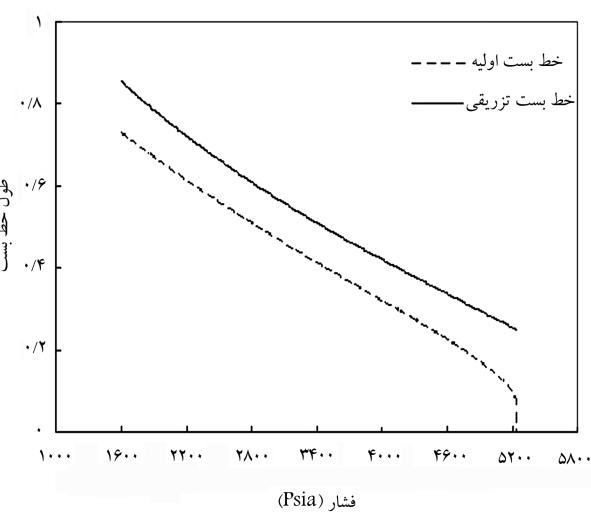
مرجع	آزمایشگاهی	err/%	(MNM)	محاسبهی	err/%	(SRK)	محاسبهی	err/%	(PR)	محاسبهی	دما (°F)	محاسبات
۲۰	۵۲۰۰	۵,۰۰	۵۴۶۰	۰,۰۹۶	۵۲۰۵	۰,۶۷۳	۵۲۳۵	۲۱۲	A	نفت-۱-گاز		
۲۰	۳۳۰۰	۳,۴۵	۳۱۸۷	۳,۲۷	۳۱۹۲	۲,۲۱	۳۲۲۷	۲۱۲	B	نفت-۱-گاز		
۲۱	۲۲۲۰	۴,۹۰	۲۱۱۱	۳,۴۶	۲۲۹۷	۰,۱۸	۲۲۱۶	۱۸۵	C	نفت-۲-گاز		
۲۱	۳۱۴۷	۳,۷۴	۳۰۲۹	۱,۹۷	۳۰۸۵	۰,۲۲۲	۳۱۴۰	۱۸۵	D	نفت-۳-گاز		
۱۴	۲۱۴۶	۱۲,۰۵	۲۴۰۴	۷,۲۲	۲۳۰۱	۶,۴۷	۲۲۸۵	۱۸۰	E	نفت-۴-گاز		
۱۴	۲۰۳۰	۱۸,۴۲	۲۴۰۴	۱۳,۳۴	۲۳۰۱	۱۲,۵۶	۲۲۸۵	۱۸۰	F	نفت-۴-گاز		
-	-	۷,۹۲	-	۴,۸۹	-	۳,۷۲	-	-	ADD%			

$$ADD = \frac{1}{n} \sum_j^n |MMP_{cal,j} - MMP_{exp,j}| / MMP_{exp,j} \quad err = |MMP_{cal,j} - MMP_{exp,j}| / MMP_{exp,j}$$

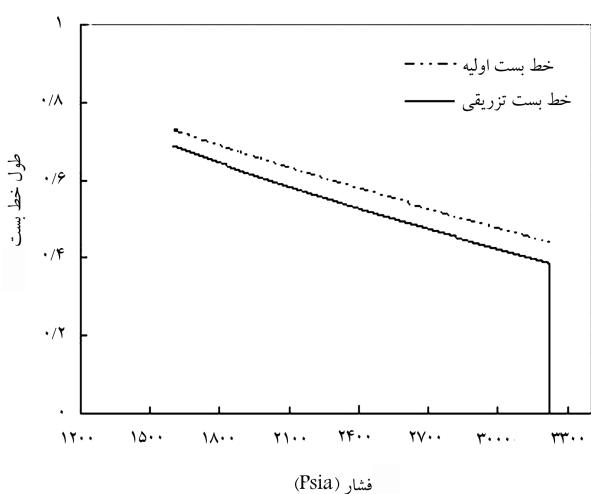
فشار طول خط بست اولیه کاهش و در نقطهی MMP صفر شده است. بنابراین نوع سازوکار تبخری است. در شکل ۴ نیز که مربوط به سیستم نفت ۱ و گاز B است، بحرانی شدن خط بست تزریقی نمایش داده شده است که نوع سازوکار آن معیانی بوده است. بنابراین از مزایای این روش می توان به تشخیص نوع سازوکار را شناسی اشاره کرد. در محاسبات انجام شده مشاهده می کنیم، غیر از محاسبهی نفت ۱ و گاز A که کمترین خطا مربوط به معادلهی حالت SRK است، در دیگر محاسبات کمترین خط مربوط به معادلهی حالت PR بوده است. در استفاده از معادلهی حالت PR بیشترین خطا مربوط به محاسبهی نفت ۴ و گاز F، و کمترین خطا مربوط به نفت ۲ و گاز C بوده است. در معادلهی حالت SRK نیز بیشترین خطا مربوط به محاسبهی نفت ۴ و گاز F و کمترین خطا مربوط به محاسبهی نفت ۱ و گاز A بوده است. همچنین در معادلهی حالت MNM کمترین خطا به محاسبهی نفت ۱ و گاز B و بیشترین خطا به محاسبهی نفت ۴ و گاز F مربوط بوده است. از دیگر نتایج حاصل می توان به این نکته اشاره کرد که در ۶ محاسبهی انجام شده با استفاده از مدل تحلیلی، معادلهی حالت PR با ۳/۷۲ درصد کمترین، و معادلهی حالت MNM با ۷/۹۲ درصد بیشترین خطا را دارد.

از نکات قابل توجه در این بخش می توان به محاسبهی MMP برای نفت مخزن ۴ که توسط دو گاز تزریقی E و F ممزوج شده است، اشاره کرد. در این دو محاسبه مشاهده می کنیم که MMP محاسبه شده توسط این مدل برای هر دو نوع گاز تزریقی و برای هر دو معادلهی حالت یکسان است. علی رغم این که گاز F نسبت به گاز E از اجزاء میانی (۱/۵٪) اشباع شده است، در نتایج محاسبات تغییری مشاهده نمی شود. این نکته نشان دهنده آن است که خطای حاصل مربوط به نوع معادلهی حالت نیست بلکه ناشی از ضعف مدل است. برای این دو سیستم خط بست اولیه بحرانی شده که متشکل از ترکیب اولیهی نفت است و بدین ترتیب ترکیب گاز تزریقی در نتیجهی محاسبات بی تأثیر بوده است. با این حال تخمین MMP برای هر دو سیستم با خطای قابل قبول همراه است.

در ادامه این بخش حساسیت دما در تعیین MMP نیز مورد بررسی قرار گرفت. برای این منظور برای ۶ نوع سیستم نفت و گاز (که برای هر یک ۴ دما در محدودهی دمای مخزن منظور شده) محاسبات صورت گرفت. نتایج به دست آمده در جدول ۴ نشان داده شده است. در این جدول مشاهده می کنیم برای سیستم های مذکور با افزایش دما بر مقدار MMP افزوده شده است. به عنوان مثال در سیستم ۱ (نفت-۱-گاز A) انشان داده شده است که با تغییر دما در حدود ۲۰ درجهی فارنهایت

شکل ۳. تغییرات طول خط بستهای اولیه و تزریقی با افزایش فشار برای نفت ۱ و گاز A با استفاده از معادلهی حالت PR.

شکل ۴. تغییرات طول خط بستهای اولیه و تزریقی با افزایش فشار برای نفت ۱ و گاز B با استفاده از معادلهی حالت PR.

از روابط ریاضی و دابت محاسبه شده است. ثابت پاراکر این شبه خانواده‌ها از روابط کتز و ویناگ^[۱۹] محاسبه می‌شوند. همچنین ثابت پاراکر سایر اجزای موجود در نفت خام و گاز تزریقی از روابط فانچی کسب می‌شود:^[۲۰]

$$P = A_0 + A_1(V_C) + A_2T_C + A_3H + A_4H^2 + (A_5/H)^3 \quad (8)$$

که در آن:

$$H = (V_C MW)^{5/4} (T_C)^{25} \quad (9)$$

در معادلات ۸ و ۹، V_C حجم بحرانی، T_C دمای بحرانی و MW وزن مولکولی اجرا است. ضریب‌های A_i تا A_5 نیز در دسترس است.^[۱۸] همچنین معادلات حالت به کار رفته شامل MNM و SRK و PR هستند. پس از محاسبات تغییرناگهانی منفی و بررسی شرایط هم‌گاری، ثابت‌های تعادل اجزاء توسط معادلات حالت، جرم‌های ویژه مایع و بخار محاسبه می‌شود. در نهایت، کشش سطحی مطابق رابطه‌ی ۶ تعیین^[۱۹] و با ارضاء شرط آخر ($IFT = 0$) محاسبه می‌شود.

در این روش دانستن نسبت‌های مولی نفت و گاز تزریقی در دستگاه VIT یکی از ورودی‌های برنامه است. در این بخش MMP را برای نفت مخزن ۴ که توسط گرهای F و E به صورت مجزا ممزوج شده است، محاسبه کردیم. در هر دو اختلاط شرایط دمایی ۱۸۰ درجه فارنهایت و نسبت‌های مولی گاز به نفت به ترتیب ۹ به ۱ بوده است. بدین‌ترتیب که ۱۰ درصد مول نفت به همراه ۹۰ درصد گاز (حال) با یکدیگر مخلوط شده است. نتایج محاسبات نیز توسط ۳ معادله‌ی گاز (حال) با آنکه مذکور شده است. در این روش نتایج مخزن توزیع MNM ، PR و SRK در جدول ۵ آورده شده است. همچنین نتایج با داده‌های آزمایش VIT مقایسه شد. تغییرات کشش سطحی با افزایش فشار نیز برای هر دو سیستم که توسط معادله‌ی حالت PR محاسبه شده است، در شکل ۵ نشان داده شده است.

در این شکل خط نایپوسته بیان‌گر امتزاج نفت با گاز تزریقی E ، و خط ممتد بیان‌گر امتزاج با گاز F است. در هر دو امتزاج مشاهده می‌کنیم که با افزایش فشار، کشش سطحی کاهش یافته و در حداقل فشار امتزاج بذری برابر صفر می‌شود. اختلاف مقادیر MMP محاسبه شده در دو سیستم بیان‌گر تأثیر غنی‌شدگی گاز تزریقی در تخمین این پارامتر است. با وجود درصد خطای بالاتر این مدل نسبت

جدول ۵. نتایج دو مدل تحلیلی و پاراکر در قیاس با داده‌های آزمایشگاهی.^[۱۹]

روش‌ها	نفت-۴-گاز	نفت-۴-گاز	ADD%
VIT آزمایش	۲۱۴۶	۲۰۳۰	-
مدل پاراکر (PR)	۲۴۰۸	۲۲۳۴	۱۳,۵۵
مدل پاراکر (SRK)	۲۴۴۹	۲۲۷۳	۱۵,۵
مدل پاراکر (MNM)	۲۵۸۶	۲۵۰۱	۲۱,۸۵
مدل تحلیلی (PR)	۲۲۸۵	۲۲۸۵	۹,۵۱
مدل تحلیلی (SRK)	۲۳۰۱	۲۳۰۱	۱۰,۲۱
مدل تحلیلی (MNM)	۲۴۰۴	۲۴۰۴	۱۵,۲۳

$$ADD = \frac{1}{n} \sum_j^n |MMP_{cal,j} - MMP_{exp,j}| / MMP_{exp,j}$$

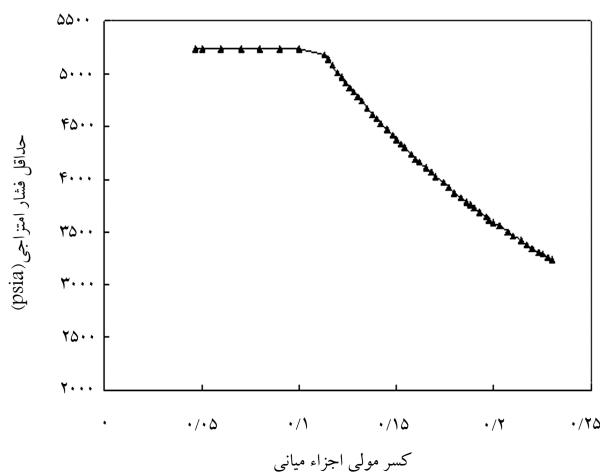
جدول ۴. مقایسه مقادیر محاسبه شده حداقل فشار امتزاجی (Psia) توسط روش تحلیلی با تغییر دما.

محاسبه (MNM)	محاسبه (SRK)	محاسبه (PR)	دما (°F)	محاسبات
۵۴۷۶	۵۲۱۴	۵۲۴۸	۲۳۰	نفت-۱-گاز A
۵۴۶۰	۵۲۰۵	۵۲۳۵	۲۱۲	نفت-۱-گاز A
۴۹۸۶	۴۷۱۸	۴۷۸۳	۱۹۲	نفت-۱-گاز A
۴۵۰۳	۴۰۶۶	۴۱۶۳	۱۷۲	نفت-۱-گاز A
۳۶۲۳	۲۶۳۷	۲۶۷۰	۲۳۰	نفت-۱-گاز B
۳۱۸۷	۲۱۹۲	۲۲۲۷	۲۱۲	نفت-۱-گاز B
۲۷۳۰	۲۷۲۸	۲۷۶۵	۱۹۲	نفت-۱-گاز B
۲۳۰۷	۲۳۳۶	۲۳۵۷	۱۷۲	نفت-۱-گاز B
۲۳۵۱	۲۵۵۱	۲۴۶۴	۲۰۰	نفت-۲-گاز C
۲۱۱۱	۲۲۹۷	۲۲۱۶	۱۸۵	نفت-۲-گاز C
۱۸۸۷	۲۰۵۹	۱۹۸۳	۱۷۰	نفت-۲-گاز C
۱۶۷۷	۱۸۳۵	۱۷۶۵	۱۵۵	نفت-۲-گاز C
۳۲۳۶	۲۳۹۲	۲۴۵۰	۲۰۰	نفت-۳-گاز D
۳۰۲۹	۳۰۸۵	۳۱۴۰	۱۸۵	نفت-۳-گاز D
۲۷۳۸	۲۷۹۳	۲۸۴۲	۱۷۰	نفت-۳-گاز D
۲۴۶۳	۲۵۱۷	۲۵۵۷	۱۵۵	نفت-۳-گاز D
۲۵۱۶	۲۴۸۶	۲۴۶۹	۱۹۵	نفت-۴-گاز E
۲۴۰۴	۲۳۰۱	۲۲۸۵	۱۸۰	نفت-۴-گاز E
۲۱۱۶	۱۹۹۸	۱۹۷۵	۱۶۵	نفت-۴-گاز E
۱۸۶۶	۱۷۸۳	۱۷۶۰	۱۵۰	نفت-۴-گاز E

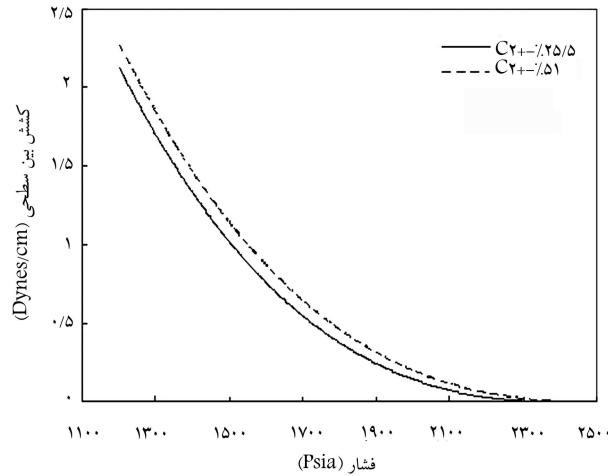
۲۱۲ و ۱۹۲ درجه‌ی فارنهایت) اختلاف MMP نزدیک به ۴۰۰ پوند بر اینچ مربع بوده است که این خود نشان‌گر تأثیر بالای این کمیت در تعیین شرایط وابستگی MMP به دما به‌وضوح است. همچنین در دیگر محاسبات انجام شده وابستگی MMP به دما نشان داده شده است. با توجه به مطالعه ذکر شده می‌توان به ارتباط مستقیم کمیت دما با MMP و تأثیر شدید این کمیت بر دما اشاره کرد. دلیل این امر را نیز می‌توان چنین تشریح کرد: از آنجاکه در MMP رفتار فازی گاز تزریقی و مایع یکسان شده و امتزاج رخ می‌دهد، با افزایش دما و تأثیر بیشتر آن روی رفتار گاز اختلاف این دو فاز بیشتر شده و امتزاج در فشار بالاتری رخ خواهد داد.

محاسبه‌ی MMP با استفاده از روش پاراکر

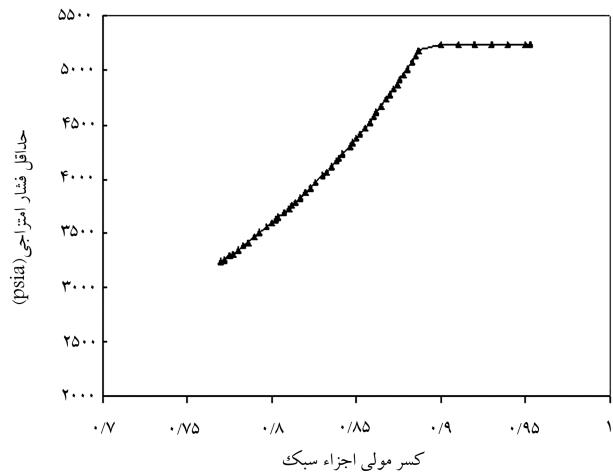
برای محاسبه‌ی کشش سطحی و تعیین MMP به کمک آن، از معادله‌ی ۵ استفاده می‌شود. برای این منظور بخش $C7+$ نفت خام با استفاده از روش تقیکی موجود^[۲۱] به تعداد لازم از شبه اجراء (بین ۳۱ تا ۳۴ نت) تقیک و با استفاده از روش یک پارچه‌سازی ویتسون^[۲۲] به ۵ شبه خانواده تقسیم می‌شود. خواص فیزیکی این ۵ شبه خانواده

شکل ۶. تغییرات حداقل فشار امتزاج پذیری بر حسب غلظت اجزاء میانی.

شکل ۵. کاهش کشش سطحی با افزایش فشار (مخلوط نفت ۴ و گازهای E و F).

شکل ۷. تغییرات حداقل فشار امتزاج پذیری بر حسب غلظت اجزاء سبک.

دارد. همچنین در بخش محاسبات با استفاده از روش پاراکر بر نقش حضور اجزاء میانی در تعیین MMP اشاره کردیم. برای سیستم‌های نفت ۴ و گازهای E و F مشاهده می‌کنیم که با افزایش $1/5$ درصدی C_{2+} در گاز تزریقی بیش از 10° از مقدار MMP کاسته شده است، که خود دلیلی بر نقش اجزاء میانی گاز در تعیین MMP است.

نتیجه‌گیری

در بخش اول این تحقیق از مدل تحلیلی سه‌تایی در انجام محاسبات استفاده کردیم. از مزایای این روش می‌توان بر کاهش حجم محاسبات، سرعت انجام محاسبات و تشخیص نوع سازوکار رانشی اشاره کرد. در این کار نشان داده شده است که درصد خطای بین مقادیر حاصل از مدل و داده‌های آزمایشگاهی تقریباً مناسب بوده است. از ضعف‌های این روش می‌توان به سیستم‌های نفت ۴ و گازهای E و F اشاره کرد که در هر دو سیستم نتایج به دست آمده توسط هر سه معادلهٔ حالت PR استفاده کردیم. نمودار حداقل فشار امتزاج پذیری بر حسب اجزاء میانی و سبک گاز تزریقی در شکل‌های ۵ و ۶ نشان داده شده است. نمودارهای حاصل به‌وضوح نشان می‌دهد که حضور اجزاء میانی و سبک در گاز تزریقی تا چه اندازه در محاسبهٔ MMP نقش دارد. در شکل ۶ مشاهده می‌شود که با افزایش غلظت اجزاء میانی گاز تزریقی از مقدار MMP کاسته شده و امتزاج در فشار پایین تری صورت می‌گیرد. همچنین در شکل ۷، افزایش MMP بر حسب افزایش غلظت اجزاء سبک نشان داده شده است. بنابراین با توجه به مثال ذکر شده به این نکته بی خواهیم برد که علاوه بر فشار تزریقی، ترکیب درصد گاز تزریقی نیز در امتزاج پذیری نیز مخزن و گاز نقش

به روش تحلیلی، تمایز میان مقادیر محاسبه شده برای دو سیستم حائز اهمیت است. همان‌طور که پیش‌تر اشاره کردیم MMP برای هر دو سیستم توسط روش تحلیلی یکسان محاسبه شد. همچنین مقایسهٔ بین نتایج دو مدل ذکر شده در جدول ۵ نشان داده شده است. در این جدول مشاهده می‌کنیم که در مدل پاراکرکم ترین خطای به معادلهٔ حالت PR و بیشترین خطای به معادلهٔ حالت MNM مربوط بوده است. همچنین در مقایسهٔ دو مدل نشان داده‌ایم که درصد خطای مدل تحلیلی در هر دو محاسبهٔ توسط سه معادلهٔ حالت به کار رفته، نسبت به مدل کشش سطحی با استفاده از مدل پاراکرکم تراست. اما از ضعف‌های مدل تحلیلی با توجه به درصد خطای پایین‌تر نسبت به روش کشش سطحی می‌توان به برابری مقادیر MMP محاسبه شده در هر دو محاسبه اشاره کرد.

نقش ترکیب درصد گازهای تزریقی در تعیین حداقل فشار امتزاجی

پس از محاسبهٔ حداقل فشار امتزاج پذیری برای چند جا به جایی مختلف در این قسمت به نقش ترکیب درصد گازهای تزریقی در تعیین MMP می‌پردازیم. همان‌طور که در جدول ۴ مشاهده می‌شود، تفاوت MMP محاسبه شده برای نفت ۱ و گازهای A و B بیش از 2000 بوده و این خود به نقش ترکیب درصد گازهای تزریقی در تعیین MMP دلالت می‌کند. برای اثبات این موضوع از اجراء سبک گاز تزریقی A (جدول ۱) کاسته و بر اجراء میانی آن افزودیم و در هر حالت حداقل فشار امتزاج پذیری را محاسبه کردیم.

در این قسمت از روش تحلیلی سه‌تایی به‌کمک معادلهٔ حالت PR استفاده کردیم. نمودار حداقل فشار امتزاج پذیری بر حسب اجزاء میانی و سبک گاز تزریقی در شکل‌های ۵ و ۶ نشان داده شده است. نمودارهای حاصل به‌وضوح نشان می‌دهند که حضور اجزاء میانی و سبک در گاز تزریقی تا چه اندازه در محاسبهٔ MMP نقش دارد. در شکل ۶ مشاهده می‌شود که با افزایش غلظت اجزاء میانی گاز تزریقی از مقدار MMP کاسته شده و امتزاج در فشار پایین تری صورت می‌گیرد. همچنین در شکل ۷، افزایش MMP بر حسب افزایش غلظت اجزاء سبک نشان داده شده است. بنابراین با توجه به مثال ذکر شده به این نکته بی خواهیم برد که علاوه بر فشار تزریقی، ترکیب درصد گاز تزریقی نیز در امتزاج پذیری نیز مخزن و گاز نقش

است. همچنین مشاهده می‌کنیم که MMP محاسبه شده در هر دو سیستم توسط معادلات حالت به کار رفته بیشتر از آزمایشگاهی بوده است.

از دیگر نتایج حاصل در این بخش می‌توان به کاهش کنش سطحی میان دو فاز نفت و گاز با افزایش فشار اشاره کرد. در نهایت نقش ترکیب در صد گاز تزریقی در تعیین MMP مورد بررسی قرار گرفت. در این قیاس مشاهده شد که با افزایش غلظت اجزاء میانی و کاهش اجزاء سبک، مقدار MMP کاهش می‌یابد و امتزاج در فشار پایین تری صورت می‌گیرد. همچنین در بررسی معادلات حالت به کار رفته در دو مدل مشاهده می‌کنیم که معادله حالت PR در مقایسه با دو معادله حالت دیگر با خطای کم تری همراه است که این امر بر توانایی این معادله حالت در تعیین MMP دلالت می‌کند. همچنین بیشترین خطای معادله حالت MNM مربوط بوده است.

بالا و وقتی بودن شیوه‌های آزمایشگاهی، می‌توان از این مدل به عنوان جایگزینی مناسب برای تخمین MMP استفاده کرد. همچنین در این بخش نشان داده شد که دمای سیستم از جمله عوامل مؤثر بر امتزاج پذیری است. در این بخش مشاهده می‌کنیم افزایش دما منجر به افزایش MMP شده که دلیل این امر را نیز می‌توان تأثیر شدید دما بر رفتار فازی گاز تزریقی و در تیجه اختلاف بیشتر دو فاز نفت و گاز برشموده.

بخش دوم این تحقیق به تعیین MMP به روش پاراکر می‌پردازد. در این بخش مشاهده می‌کنیم که با وجود درصد خطای بیشتر تخمین MMP نسبت به روش تحلیلی برای سیستم‌های نفت Φ و حللاهای E و F این روش قادر به تشخیص افزایش اجراء میانی در حللا F شده است. دلیل این امر، اختلاف میان مقادیر MMP محاسبه شده است که خود یکی از مزایای این مدل نسبت به مدل تحلیلی

پانوشت

1. minimum miscibility pressure
2. tie line
3. Peng-Robinson
4. Soave-Redlich-Kwong
5. Modified-Nasrifar-Moshfeghian
6. slim tube
7. vanishing interfacial tension
8. raising bubble apparatus
9. minimum miscibility enrichment
10. square well potential
11. minimum miscibility composition

منابع

1. Franklin, M., and Orr, J. *Theory of Gas Injection Processes*, Stanford University, Stanford, California, USA. (2001).
2. Elsharkawy, A.M.; Suez Canal, U.; Poettmann, F.H., and Christianson, R.L. "Measuring minimum miscibility pressure: slim-tube or rising-bubble method?", The paper was prepared for presentational the SPE/DOE Eighth Symposium on Enhanced Oil Recovery held In Tulsa, Oklahoma, April 22-24, (1992).
3. Benham, A.L.; Dowden, W.E., and Kunzman, W.J. "Miscible fluid displacement prediction of miscibility", *J. Pet. Tech.*, pp. 229-237 (1960).
4. Firoozabadi, A., and Aziz, K. "Analysis and correlation of nitrogen and lean-gas miscibility pressure", Paper SPE 13669 Presented at the Annual technical Conference and Exhibition, Houston, TX, Oct, pp. 2-5 (1986).
5. Kuo, S.S. "Prediction of miscibility for the enriched-gas drive process", Paper SPE 14152 September, pp. 22-25 (1985).
6. Benmekki, E.H.; Mansoori, G.A. "Accurate Vaporizing Gas-Drive Minimum Miscibility Pressure Prediction", *Fluid phase Equilibria*, **86**, pp. 51-71 (1989).
7. Neau, E.; Avallée, L., and Jaubert, J.N. "A new algorithm for enhanced oil recovery calculation", *Fluid Phase Equilibria*, **117**, pp. 265-272 (1996).
8. Wang, Y., and Orr, F.M. "Analytical calculation of minimum miscibility pressure", *Fluid Phase Equilibria*, **139**, pp. 101-124 (1997).
9. Wang, Y., and Orr, F.M. "Calculation of minimum miscibility pressure", *Journal of petroleum science and engineering*, **27**, pp. 151-164 (2000).
10. Jessen, K.; Michelsen, M.L., and Erling, E.H. "Global approach for calculation of minimum miscibility pressure", *Fluid phase Equilibria*, **153**, pp. 251-263 (2004).
11. Hua, Yuan, Russell, and Johns. T. "Simplified method for calculation of minimum miscibility pressure or enrichment", This paper was prepared for presentation at the SPE Annual Technical Conference and Exhibition held in San Antonio, Texas, 29 September-2 October (2002).
12. Nasrifar, K., and Moshfeghian, M. "Application of an improved equation of state to reservoir fluids: computation of minimum miscibility pressure", *Journal of Petroleum Science and Engineering*, **42**, pp. 223-234 (2004).
13. Rao, D.N., and Lee, J.I. "Application of the new vanishing interfacial tension technique to evaluate miscibility condition for the terre nova offshore project", *journal of petroleum science Engineering*, **35**, pp. 247-262 (2002).
14. Ayiralı, S.C., and Rao, D.N. "Application of the parachor model to the prediction of miscibility in multi-component hydrocarbon systems", *Journal of Physics: Condensed Matter*, **16**, pp. 2177-2186 (2004).
15. Wang, Y. *Analytical Calculation of Minimum Miscibility Pressure*, PhD Thesis, Stanford university, USA, (1998).
16. Whitson, C., and Michelsen, M.L. "The negative flash", *Fluid phase Equilibria*, **86**, pp. 51-71 (1989).

17. Riazi, M.R., and Daubert, T.E. "Characterization parameters for petroleum fractions", *Ind. Chem. Res.*, **26**(24), pp. 755-759 (1987).
18. Fanchi, J.R. "Calculation of parachors for composition simulation", *J. Pet. Tech.*, pp. 2049-2050 (1985).
19. Weinaug, C., and Katz, D.L. "Surface tension of methane-propane mixtures", *Ind. Eng. Chem.*, **25**, pp. 35-43 (1943).
20. Hern, C.L., and Whitson, C. "Evaluating miscible and immiscible gas injection in safah field, oman", Paper SPE 29115 (1995).
21. Zick A.A. "A combined condensing/vaporizing mechanism in the displacement of oil by enriched gases", Paper SPE 15493 (1986).
22. Ahmad, T.; Cady, G., and Story, A. "A generalized correlation for characterizing the hydrocarbon heavy fractions", Paper SPE 14266, presented at the 60th Annual Technical Conferences of the SPE , held in Las Vegas, September 22-25 (1985).
23. Whitson, C. "Characterizing hydrocarbon plus fractions", Paper EUR 183, presented at the European Offshore Petroleum Conference held in London, October 21-24 (1980).

